Estera - Comentarii Jean Koechlin

Istoria Esterei constituie o naraţiune cu totul distinctă, care poate fi plasată cronologic între capitolele 6 şi 7 ale cărţii Ezra. Pe de o parte, ea îi prezintă pe acei iudei care au rămas în imperiul persan după întoarcerea unora în Ierusalim (prima întoarcere); pe de altă parte, îl prezintă pe suveranul acestui imperiu, puternicul Assuerus (Ahaşveroş), împreună cu cei de la curtea lui. Acest împărat este cunoscut istoricilor ca Xerxes, fiul lui Darius. El a rămas celebru prin campania împotriva grecilor, marcată de răsunătoarea înfrângere a flotei lor la Salamina. Daniel 11.2 face aluzie la acest monarh şi la bogăţiile lui.Petrecerea fabuloasă pe care el o dă în cap. 1 a avut loc înaintea războiului cu Grecia, probabil cu scopul de a-l pregăti. Totul în acest capitol este marcat de gloria omului, a cărui mândrie nu cunoaşte margini. Deşi un asemenea lux nu mai poate fi întâlnit, astăzi totuşi nu lipsesc manifestările grandioase şi sărbătorile prin care unii oameni (sau naţiuni) caută să se preamărească pe ei înşişi şi să-şi eclipseze vecinii. Copilul credincios al lui Dumnezeu n-are nici o parte în aceste lucruri. De ce? Tocmai pentru că puterea, inteligenţa, plăcerea şi toleranţa (amabilitatea – v. 8) omului se exaltează aici în mândrie.

Refuzul împărătesei Vasti de a răspunde la chemarea soţului ei, să-şi arate frumuseţea, stârneşte mânia acestuia. Assuerus (Ahaşveroş) este în mod clar un om violent. Însă mânia nu poate fi considerată un semn de putere sau de autoritate. În general, ea denotă contrariul: slăbiciune de caracter şi lipsa autocontrolului. Cunoaştem din propria experienţă ce greu este să ne controlăm reacţiile când avem de făcut faţă dificultăţilor şi, în special, când acestea se acumulează. Să cerem astfel Domnului puterea de a ne controla.Împărăteasa Vasti este aici imaginea creştinătăţii responsabile, smulse din mijlocul naţiunilor. Hristos a aşteptat ca Biserica Lui să-şi arate frumuseţea înaintea lumii şi, astfel, ca ea să-l preamărească gloria. Însă, vai! Cum a răspuns ea la această dorinţă? Printr-o desconsiderare totală a voii Domnului! Dar se apropie ziua când ea va auzi aceste cuvinte îngrozitoare: „Te voi vărsa din gura Mea“ (Apocalipsa 3.16). Creştinule, dacă Biserica, în întregul ei, şi-a pierdut mărturia pe care trebuia s-o poarte, nu uita tu s-o duci mai departe! Dumnezeu aşteaptă ca fiecare dintre copiii Lui să arate lumii ceva din frumuseţea morală a Domnului Isus.

Capitolul 2 ne conduce în afara palatului lui Assuerus (Ahaşveroş); aici aflăm de existenţa, în Susa şi în restul imperiului, a unui popor călcat în picioare, în suferinţă, a cărui umilinţă contrastează cu fastul de la curte. Imaginea aceasta este asemănătoare cu cea a lui Lazăr subliniată la masa bogatului (Luca 16.19-21). Aceşti oameni sunt iudeii exilului. Ei se află acolo, departe de patria lor, fără templu, fără jertfe, fără împărat, fără unitate naţională. Ei nu avuseseră pe inimă întoarcerea în ţara părinţilor (Ezra 1.3). Prin urmare, ei par să fi fost uitaţi complet de Domnul, al Cărui nume, remarcabil detaliu, nu este menţionat nici măcar o dată în toată această carte.Pot exista perioade în viaţa noastră când, din cauza propriilor erori, ne pierdem bucuria în Hristos şi încetăm să recunoaştem valoarea sacrificiului Său. Nu El, ci lumea domneşte atunci în inimile noastre. Ce stare dureroasă! Totuşi, ne-a uitat Domnul din această cauză? Cartea Estera, prin analogie, ne va arăta că nu se întâmplă aşa niciodată.La poarta palatului îşi avea locul Mardoheu, un israelit din seminţia lui Beniamin. El a adăpostit-o pe tânăra lui verişoară, Estera, care era orfană, şi a vegheat asupra ei cu devotament, chiar şi după ce a fost aleasă printre candidatele la succesiunea Vastiei (v. 11).

Mâna nevăzută a lui Dumnezeu a condus evenimentele şi a disponibilizat inimile. Fără ca Mardoheu sau ea însăşi să fi contribuit cu ceva, Estera, tânăra iudeică, devine împărăteasă a puternicului imperiu medo-persan. Ea ne este prezentată ca o tânără fată rezervată, modestă, cu respect faţă de autoritate (în contrast cu Vasti), gata astfel pentru rolul extraordinar pe care va fi chemată să-l joace într-o zi. Aceste calităţi puţin obişnuite au făcut-o remarcabilă între celelalte candidate la tron. Voi, tinere surori din familii creştine, nu trebuie să gândiţi niciodată că, imitând manierele, toaletele, felul de a se îmbrăca şi purtarea libertină a tinerelor lumii acesteia, vă pregătiţi viitorul şi fericirea pe pământ. Din contră! Întreaga chestiune este să ştiţi cui doriţi să vă faceţi plăcute.Din punct de vedere profetic, această relatare ne învaţă că Hristos, după ce va fi renegat orice relaţie cu creştinătatea de nume (Vasti, soţia dintre „neamuri“), va ridica, în locul ei, în fruntea naţiunilor, pe Israel (Estera). Dar faptul acesta nu va avea loc fără ca, mai înainte, poporul iudeu să fi avut de trecut prin grele încercări, pe care le vom vedea prefigurate mişcător în capitolele următoare.

Un nou personaj apare pe scenă: Haman agaghitul. Influenţa acestui om seducător asupra slabului Assuerus (Ahaşveroş) îl ridică în curând într-o poziţie de putere. Numai că Haman îşi scoate masca! Este vorba de un membru al familiei împărăteşti a lui Amalec (Agag, probabil titlul împăraţilor amaleciţi; comp. Numeri 24.7; 1 Sam. 15.8). În faţa unui astfel de om, Mardoheu n-ar şti să se plece. Nu declarase Dumnezeu solemn, încă de la începutul drumului prin pustie: „Domnul va purta război cu Amalec din generaţie în generaţie“ (Exod 17.16), şi mai târziu: „Adu-ţi aminte de ce ţi-a făcut Amalec pe drum ... să nu uiţi!“ (Deut. 25.17-19)? Faptul acesta este de ajuns să-l împiedice pe credinciosul israelit să arate cel mai mic respect unui vrăjmaş al Domnului. Secolele care au trecut de când au fost făcute aceste afirmaţii divine n-au scăzut nimic din puterea lor. În ce ne priveşte, să nu fim mai toleranţi faţă de lume şi faţă de prinţul ei decât au fost primii creştini!Din punct de vedere omenesc, atitudinea lui Mardoheu pare fără sens, iar consecinţele, nu numai pentru el, ci şi pentru întregul popor, sunt îngrozitoare, fără nici o proporţie cu vina reproşată. Totuşi, Mardoheu a împlinit Cuvântul fără să se preocupe de consecinţe, şi aceasta este ceea ce şi noi trebuie să facem întotdeauna.

În timp ce împăratul şi Haman „stăteau la băut“, nefericiţii iudei erau cuprinşi de cea mai profundă jale.Profetic, ne aflăm în acea perioadă viitoare numită „necazul cel mare“, care va urma imediat răpirii Bisericii. Două figuri principale vor domina atunci scena: Împăratul, cunoscut drept „Fiara“, conducătorul imperiului roman, şi „Antihristul“, personaj diabolic, a cărui înverşunare faţă de Israel se va sprijini pe puterea civilă a primului. Este momentul în care rămăşiţa lui Israel va putea să se adreseze Domnului conform Psalmului 83: „Iată, vrăjmaşii Tăi se agită ... urzesc cu viclenie planuri împotriva poporului Tău şi se sfătuiesc împotriva celor ascunşi ai Tăi. Ei au zis: «Veniţi şi să-i nimicim ... şi să nu mai fie amintit numele lui Israel»“ (Ps. 83. 2, 3, 4). Cum putem explica ura aceasta al cărei subiect a fost, îi este şi îi va fi întotdeauna poporul Israel (mai mult decât oricând în perioada de care vorbim)? Este rezultatul eforturilor reînnoite şi fără precedent ale lui Satan pentru a se debarasa de Hristos, Mesia, a Cărui reîntoarcere îi va marca nimicirea definitivă. Astfel înţelegem că, dacă în spatele lui Haman se vede în final profilându-se marele Vrăjmaş, în Mardoheu avem, prin contrast, figura remarcabilă a Domnului Isus Hristos.

Este un ceas de întuneric şi de teroare pentru poporul lui Mardoheu! Doar o mică speranţă a mai rămas: mijlocirea Esterei înaintea soţului ei, împăratul. Cu toate acestea, riscul este mare! Accesul în curtea palatului este interzis şi, pe de altă parte, cum să spere să-l determine pe orgoliosul monarh să revină asupra unei decizii pe care chiar el a luat-o!? Totuşi, minunea se produce: Dumnezeu îi mişcă inima şi el o primeşte pe regină favorabil. Dar ce contrast este între Ahaşveroş şi Cel cu privire la care Epistola către Evrei ne asigură că are capacitatea desăvârşită de a-Şi manifesta compasiunea pentru slăbiciunile noastre, adăugând: „Să ne apropiem deci cu îndrăzneală de tronul harului, ca să primim îndurare şi să găsim har, pentru ajutor la timp potrivit“ (Evrei 4.15, 16)!Aşa cum întrevăzuse Mardoheu (4.14), tocmai pentru acest

serviciu special providenţa divină o adusese pe Estera la tron. Oare nu are fiecare tânără creştină, în acelaşi fel, un serviciu clar de îndeplinit în locul unde Domnul a aşezat-o?Sfârşitul capitolului ne arată că nici unul dintre onorurile acordate lui Haman n-au reuşit să-i înmoaie ura implacabilă pe care o nutrea în inimă.

Domnul Isus, într-o scurtă parabolă, prezintă împărăţia lui Dumnezeu în felul următor: „este ca şi cum un om aruncă sămânţa pe pământ şi doarme ...“ Astfel apare această carte a Esterei. Domnul, care nu este menţionat nici măcar o dată, pare să doarmă. Dar să citim în continuare: „ ... şi se trezeşte, noapte şi zi ...“. Câteva versete mai departe Îl găsim pe Stăpânul vânturilor şi al valurilor dormind pe căpătâiul unei corăbii ... fără să înceteze, să fim siguri de aceasta, să vegheze asupra ucenicilor Săi preaiubiţi (Marcu 4.26-27, 38). Dar observăm în capitolul prezent prin ce înlănţuire admirabilă sunt toate controlate de Dumnezeu, fără însă ca El să Se facă cunoscut. Insomnia împăratului, lectura care-i fusese făcută, întrebarea pe care o pune, momentul exact în care Haman intră în curte, totul este dirijat, reglat ca un mecanism minuţios, de mâna Lui suverană. Scepticii pot să judece un asemenea concurs de împrejurări ca fiind improbabil. Dar pe noi, credincioşii, acesta nu ne surprinde deloc. Cunoaştem bine (după ce am experimentat-o de atâtea ori), această intervenţie atotputernică care face ca toate lucrurile să lucreze împreună spre bine pentru cei care Îl iubesc pe Dumnezeu (Romani 8.28).Psalmii 7.13-16 şi 37. 32, 33 capătă, în relatarea noastră, o confirmare impunătoare.

Acţiunea se derulează într-un ritm rapid. Acum ne aflăm în stadiul final, când împărăteasa dezvăluie lucrurile şi Haman se îngrozeşte. El este potrivnicul, vrăjmaşul, răul, trei nume pe care, în Cuvântul lui Dumnezeu, le poartă însuşi diavolul! Şi, pe loc, sub porunca împăratului, Haman este spânzurat chiar pe lemnul pe care el îl pregătise pentru Mardoheu (Psalmul 7.14-15). Această scenă evocă pentru noi un ansamblu de fapte cu mult mai măreţe decât acestea. Aşa cum Mardoheu nu s-a plecat înaintea persoanei favorite împăratului, Hristos a fost singurul între fiii oamenilor care nu S-a plecat înaintea lui Satan. Cunoaştem răspunsul Lui în momentul ispitei: „Domnului Dumnezeului tău să te închini şi numai Lui să-I slujeşti“ (Matei 4.9-10).Astfel, nefiind în stare să-L facă pe acest Om desăvârşit să Se plece, Vrăjmaşul n-a încetat până nu s-a debarasat de El. Cu acest scop i-a ridicat pe oameni împotriva lui Isus, stârnindu-i să-I pregătească crucea, la fel cum Haman a pregătit-o pentru Mardoheu (deşi acesta n-a fost atârnat pe ea). Ori tocmai această cruce, prin care Satan credea că triumfase şi că terminase cu Hristos, i-a marcat de fapt propria înfrângere finală (citiţi Coloseni 2.15; Evrei 2.14). Fiecare efort al urii sale nu s-a întors decât spre propria-i distrugere ... şi în acelaşi timp spre mântuirea noastră.

Cursul evenimentelor este acum răsturnat. Numai Dumnezeu are posibilitatea de a schimba o situaţie în felul acesta. Dar moartea lui Haman este departe de a constitui rezolvarea ei completă. Legat prin propriul sigiliu, împăratul nu mai are puterea să anuleze decretul său aducător de nenorociri. Ceea ce face – şi Dumnezeu din nou îi înclină inima spre un act de înţelepciune – este să-şi încredinţeze autoritatea Esterei şi lui Mardoheu, pentru dejucarea comploturilor lui Haman. Vrăjmaşilor nu le vor fi luate armele, dar iudeii, în schimb, vor fi autorizaţi şi chiar încurajaţi să se apere şi să-i distrugă. Creştinul are vrăjmaşi care caută să-l asupărească. Cu toate că stăpânul lor, Satan, a fost învins prin lucrarea Domnului Hristos de la cruce (la fel cum Haman a fost atârnat pe spânzurătoarea pe care o pregătise), puterea de a lucra împotriva copiilor lui Dumnezeu nu le-a fost luată încă. Acum însă copilul lui Dumnezeu are posibilitatea de a i se împotrivi într-un mod eficient.Fiecare dintre noi îi cunoaşte prea bine, pe cont propriu, pe aceşti vrăjmaşi. Dacă noi îi cruţăm, ei nu ne vor cruţa. De aceea, pentru a le anula eforturile, să folosim armele credinţei, inclusiv (vezi v. 11) strângerea pentru rugăciunea în comun, să ne întărim în Domnul şi în puterea tăriei Lui (Efeseni 6. 10).

A trecut timpul când Mardoheu stătea în umilinţă la poarta împăratului. Assuerus (Ahaşveroş), deţinătorul puterii supreme, i-a conferit glorie, mărire, onoare şi putere – prefigurare a preamăririi Domnului Isus Hristos când, după cum a spus un poet, «Îl vom vedea ’nălţat în glorie, pe El, strălucitorul Fiu al Omului, venind pe nori cu nimb de aur» (H. Rossier – compară cu v. 15). Să urmărim din nou, pe scurt, activitatea lui Mardoheu şi să-i surprindem asemănările cu drumul Domnului Isus: A îngrijit de tânăra iudeică, tot aşa cum Hristos a vegheat constant asupra poporului Său. Deşi era un slujitor credincios împăratului, Mardoheu a refuzat, cu toate acestea, să se plece înaintea amalecitului, la fel cum Isus n-a recunoscut nici cel mai mic drept al Ispititorului. Totuşi Hristos, datorită acestei perfecţiuni şi a dragostei Sale pentru poporul Său, a trebuit să experimenteze în realitate lemnul blestemului, a cărui umbră doar a trecut peste Mardoheu.După suferinţe vine gloria. În adevăr, în v.15 din cap.8 şi în v.3,4 din cap.9, contemplăm cu adorare triumful lui Isus, care va fi însoţit de nimicirea sau supunerea tuturor vrăjmaşilor Lui (vezi Ps. 66.3-4).Cei zece fii ai lui Haman, de care tatăl lor era atât de mândru (5.11), pier la rândul lor. „Despre sămânţa răufăcătorilor nu se va mai aminti niciodată“ (Isaia 14.20).

Această zi, a treisprezecea a lunii Adar, care trebuia să marcheze pentru totdeauna masacrul şi dispariţia lui Israel, a devenit, din contră, ziua comemorării triumfului lor şi a anihilării vrăjmaşilor lor. Soarta acestor vrăjmaşi este o dovadă tragică a faptului că atacurile ţintite asupra poporului lui Dumnezeu nu rămân nepedepsite. Cel care-i atinge „se atinge de lumina ochilor Lui“ (Zaharia 2.8; vezi Psalmul 105.12-15).Am putea fi noi subiecte ale unei iubiri mai puţin afectuoase, noi, care suntem parte a poporului ceresc, Mireasa lui Hristos? Israelul în captivitate manifestă clar semnele unei naţiuni „împrăştiate şi pustiite”, ale unui popor „înfricoşător de la începutul lui”, ale unei naţiuni „care tot aşteaptă şi este călcată în picioare“ (Isaia 18.2). Dumnezeu, Căruia acest popor Îi este preţios, deoarece Mântuitorul lumii Se naşte din el, Îşi va pune în acţiune atotputernicia ca să-i scape, pe ei, un neam călcat în picioare de lume.Ce bogată este cartea Estera, despre care înainte am fi putut crede că oferă puţin pentru zidirea noastră! Ce loc Îi oferă ea, ilustrativ, Domnului Isus umilit şi înălţat! Ce orizont deschide ea asupra viitorului lui Israel, asupra odihnei şi bucuriei lor (v. 17), bucurie a împărăţiei care-i aşteaptă în finalul tuturor suferinţelor!

Astfel, an de an, marea eliberare a poporului va trebui comemorată prin această sărbătoare, Purim.Cu sentimente atât de amestecate, vai, creştinătatea celebrează în fiecare an naşterea şi moartea Mântuitorului. Desigur, ne-am bucura dacă mulţi ar fi antrenaţi în felul acesta să gândească la aceste evenimente minunate măcar o dată sau de două ori pe an. Şi pentru noi, sfârşitul fiecărui an oferă ocazia de a-L binecuvânta în plus pe Dumnezeu pentru toată bunătatea pe care ne-o arată neîncetat. Dar am putea nu o dată pe an, ci în fiecare zi întâi a săptămânii şi, mai mult, în fiecare zi din viaţă să ne reamintim de glorioasa răscumpărare, de gloriosul nostru Răscumpărător.Domnul Isus apare încă o dată în cap. 10 în trăsăturile lui Mardoheu, „mare ... iubit de mulţimea fraţilor săi, căutând binele ... vorbind de pace ...“ (v. 3). Şi, în toate acestea, Îl contemplăm pe Isus care, luând chipul unui Slujitor, a lucrat cu înţelepciune şi, în consecinţă, a trebuit să fie înălţat şi ridicat şi aşezat foarte sus (Isaia 52.13; Psalmul 45.6-8; Filipeni 2.9-11). Dar El este la fel de demn să ocupe şi cel dintâi loc în gândurile şi în afecţiunile noastre (Coloseni 1: sf. v. 18). Fie ca să-I oferim fiecare dintre noi acest loc încă de pe acum!

clickbible.org